

narce, ktere so leta in leta spravljali in stiskali, in če je večji sebigrabič, rajši se mu kaj tacega pripeti. Ako bi se nekteremu človeku še tako svetovalo, naj bi svoje denarje na kako zemljišče ali v hranilnico na obresti naložil, stavim, da bi pred s pestjo zid prebil, kakor ga v to napravil; praskajo se potem velikokrat za ušesom, ko jim mošnjica zgine, pa večidel je že prepozno!

Naj opomnim pri ti priliki še neke druge dogodbe, ktera nam vnovič spričuje, kako malo so nekteri ljudje po kmetih za svoje zdravje skerbni. Ne davnej privleče nek rudokop, čeversti korenjak, okol 6 centov rude samotež z visocega hriba. Vès vroč in spehan se hipoma napije merzle vode. Kmalò se mu začne tamniti pred očmi; komaj domú prileze in danes je že merlič. Kaj tacega sicer po kmetih ni nobena novica, vendar zapišem to vsim tistim v nauk, ki velikokrat grozno nečimerno pravijo: „E kaj, mi nismo mehki kot gospôda, nam nobena reč nič ne škodje“, in vendar jih morebiti polovica gré iz same take nemarnosti pred časom pod zemljo.

J. Levičnik.

Iz Ljubljane. Teržaški časnik naznanja po pismu iz Kartuma sledeče žalostne novice od naših misionarjev v Afriki: „8. oktobra je po 15 mescov dolgi bolehnosti v Berber-u umerl gosp. Matevž Milharčič, ki se je slavno v misioniski šoli trudil. Za Europejce v Sudanu je bilo to leto sploh nesrečno; merzlice in driske so jih veliko pobrале. Nadjati se je vendar, da ta nezgoda ne bo prestrašila mož, ki so se udali važnemu poklicu, in da tudi nad gomilami svojih tovaršev bojo neprestrašeni delali v nagrađu Gospodovem. Gospod provikar dr. Knobleher je z vsimi novimi misionarji, ki so to jesen se v Suhro podali, do Šellal-a pri Asuan-u srečno prišel, le en duhoven (sliši se, da gosp. Jeran) je zbolel in se iz Asuan-a nazaj v Europo vernul, okrepcat domú svoje slabo zdravje.“

Iz Ljubljane. Visoko c. k. ministerstvo nauka je po razpisu od 17. novembra od vrednika „Novic“ izdelano in v rokopisu za 2 knjigi predloženo slovensko berilo za 3. in 4. gimnazialni razred po, terditi blagovolilo in mu priporočilo: naj se, kar slovnične oblike vtiče, zedini z berilom za 5. razred, izdelanim po dr. Miklosiču. Knjigi se bote začele v Blaznikovih tiskarnici berž natiskovati.

Iz Ljubljane. C. k. ministerstvo kupčijstva in obertnijstva je popis obertnijstva, kupčijstva in kmetijstva v letu 1852 na Krajskem, ki mu ga je krajska obertnjska in kupčijska zbornica predložila (in ki je tudi v slovenski jezik prestavljen in po želji razposlan bil), s pohvalo sprejelo, in na želje, ki jih je zbornica sl. ministerstvu razodela, blagovoljno odgovorilo, kakor se bere v „oglasniku“ današnjem. — V petek je prišel imeniten arabsk žebec, kteri namenjen turškemu poročniku na Dunaj, je medpotoma iz Carigrada hudo zbolel, v živinozdravnišnico ljubljansko. Pervi dragoman je spremljal par, kterih eden velja 1000, drugi pa 600 cekinov; unega zdravega je peljal koj na Dunaj naprej, bolnega pa je pustil v živinozdravnišnici, kjer so ga zlo hudi nevarnosti oteli, tako da je upati da bo mogel pred božičem za unem na Dunaj iti. Važno je viditi turško podkovstvo, ki zavolj velike stiske, ktero mora strela preterpeti, ni ravno hvale vredno; sedaj bo prekovan. Konj ni več mlad in kakor večidel arabski konji srednje postave, scer pa je kaj žlahnega jedra, dlaka je kakor žamet in se sveti kakor zlato.

Novičar iz mnogih krajev.

Nova politično-sodnijska osnova Primorja je delana in se bo kmalo razglasila; Primorje obsega Gorisko, Gradisko, Istrijo in Terst z okoliščem njegovim in je razdeljeno v 2 kresli s sedežem kresijske oblastnije v Gorici in Paznu, in v Teržaško mesto z okoliščem njegovim, ki je neposredno podložno primorskemu deželnemu poglavarstvu in Terstu. — Mesca oktobra se je po vsih ces. železnica peljalo 304.143 ljudi in 2 mil. 528.709 centov blaga; za vožnino se je skupilo 1 mil. 252.802 fl. — Ne manj kot 50 nemških koledarjev za leto 1854 je prišlo na Dunaji na svetlo. — Da pozimi skoz špranje okinj in duri ne more pihati sapa, je fabrikant Janez Haas na Dunaji (Schulerstrasse) znajdel neko napravo, ki jo ondašnji časniki sila hvalijo. Ker imamo ravno zimo v mislih, moramo radovednim bravcem povedati: kaj vremenski prerok iz Jolsve, ki jo je dosihmal dobro uganil, na dalje prerokuje; takole govori: čeravno reše zlo cvetè in se je skriček (Hamster) globoko pod zemljo zakopal, vendar ne bo zima ojstra; jasni dnevi, merzle noči in velika suša bojo poglavne lastnosti te zime; potov ne bo sneg zamedel ne dež zamočil; na sninc ni misliti; suša bo taka, da ne le potoki temuč tudi nektare štirne se bojo posušile — pravi omenjeni prerok. — Hud mráz je na spodnji Donavi ustavil turško-rusovsko vojsko. Vendar marširajo Rusi neprenehoma proti jugu tako, da v kratkem bo levi breg Donave vès močno obseden. 30. dan p. m. je bila na aziatski strani črnega morja blizo mesta Sanab-a (Sinope) velika vojska, v kateri so Rusi Turkom 7 fregat, 2 korveti, 1 parobrod in 3 prevozne ladije popolnoma pokončali; med rusovskimi barkami je le ena zlo poškodovana. Na suhem v Azii so pa Turki poslednji čas Ruse spet na več krajih premagali; posebno hud in za Turke srečen boj je bil pri Kutaiski. Nek zdravnik pri turški armadi, ki dopisuje Dunajskemu zdraviteljskemu časniku, pravi, da turška armada poleg Balkana znese 205.000 vojakov, kar pa ni kaj verjetno, — dalje pravi, da med dnarjem, s kterim se turška armada plačuje, je veliko austrijskih dvajsetic, desetic in tudi šestic. — Iz Kotora se „Terž. časniku“ 5. dan t. m. piše, da je Peter Petrovič, stric kneza Černogorskega, z mnogimi imenitnimi Černogorci v Kotor pribežal, ker ga je hotel knez ob glavo djati zato, ker mu po povedbi nekega knezovega služabnika po življenju streže. Peter Petrovič je bil po volji rajnega vladika za naslednika vladikovega določen; ker pa so Černogorci pozneji želeli duhovno oblast ločiti od deželske, je bil tudi stric Peter z volitvijo Danila zadovoljn. Kaj ga je zdaj zoper vladajočega kneza tako razdražilo, bo še le preiskava razodela, ako se poterdi ta novica. — Čudno se nekterim zdí, da je knez Serbski se iz Beograda sedaj preselil v Topolo in Kragujevac.

Pogovori vredništva.

Gosp. B. v Sk. na Krasu: 2 fl. 40 kr. za državljanski zakonik in slovenskem jeziku smo prejeli; al knjigar, ki ima že več iztisov naročenih, nam je rekel, da prvi natis derž. zakonika je še poprodan in da je tedaj treba poterpeti, dokler ne pride drugi natis na dan. Naznanite nam, kaj imamo s poslanim dnarjem storiti. Kaj vesela nam je novica, da so tako hitro pokupljene te neprecenljive bukve, vendar bi radi iz Dunaja zvedili poterjeno to novico. — Gosp. T. M. na D.: Memo družih lepih pesem enacega obsega je poslana „božična“ za natis v „Novicah“ celó preprosta. — Gosp. L. v Z.: Da nam še enkrat zaželeni časopis naznaniti blagovolite, prosimo; zgubili smo pismo Vaše. — Gosp. V. Za: Prosimo, ako zapuščino verlega S. imate, ktero bolj doveršeno od poslane. Pesmi so nam za „Novice“ prav ljube, toda morajo ali po zapopadku mične ali scer pesniške vrednosti biti.